

תיקון (?) 190 - היבטים מהותיים בנוסחת השילוב הישנה

בתיקון 190 נקבעה נוסחת שילוב חדשה, אולם, לרבים, זו הישנה תישאר בתוקף לפחות עד 2027 | השיטת בסדרת כתבות מאת בני הפנר, בה מוסברת שיטת החישוב הישנה

מאת: בני הפנר

התגמולים למשך בגיל 67. במקום ליהנות מקצבה פטורה בסך 15,000 שקלים ולהפוך את כל המענק לחייב (לו זו הכנסתו היחידה, הרי כולה פטורה ולא היה משולם מס על המענק החייב) חברת "טיפ ובנו בע"מ" הביאה אותו להפסד פוטנציאלי שנתי שמקורו בהפיכת חלק ההכנסה הפטורה בסך 56,868 שקלים להכנסה חייבת.

ריבוי מעבידים

לא שאלו אותי, ולו שאלו אותי, הייתי מהמר שזו אחת הסיבות המרכזיות לשינוי בנוסחת השילוב. הפתרון מבוסס על העיקרון הבא: כל עוד יש תרומה לקצבה הפטורה הכללית, הוסף תקופה אחר תקופה תוך הפחתת אובדן פטור בתקופה. סדר ההוספה לפי יתרת הקצבה הפטורה לאחר אובדן פטור. דוגמאות לנושא ולנושאים אחרים ניתן למצוא בכתבה המלאה באתר.

הערה: תודות לשי שפט אשר הביא לתשומת לבי כי את נוסחת השילוב הישנה (טרם תיקון 190) ניסח איש מס הכנסה, רו"ח דב הלפרין המנוח, אשר בתפקידו האחרון בנציבות שימש כמשנה לנציב מס הכנסה. ליעקב חסון אישר לי שאכן המידע מדויק.

בכתבה הבאה נסביר את ההשלכות של תיקון 190 על נוסחת השילוב הישנה.

המידע מוצג להמחשה בלבד. אין מדובר בהמלצה לביצוע או אי ביצוע פעולה. חבות המס הסופית תיקבע אך ורק על ידי רשויות המס.

בני הפנר B.Sc., C.L.U.(Isr) הוא מנכ"ל חברת פתרונות מתקדמים בלייף פלנינג בע"מ.

אובדן פטור מרבי בסך 4,739 שקלים. ידוע ש- 35% מתקרת הקצבה המזכה הוא 2,797 שקלים. איך אם כן נוכל לאבד 4,739 שקלים? התשובה נמצאת בקצבה המוכרת. לו בדוגמא זו, מתוך הקצבה המזכה הייתה קצבה מוכרת בסך 4,739 שקלים, אובדן הפטור היה מגיע לסכום שחושב.

מענק פטור בחרטה מראף קצבה

במקרה זה, החישוב יעשה בדומה לכל מענק מאוחר.

תקופת עבודה קצרה

במקרים מסוימים, נוסחת השילוב הישנה מצריכה שימוש מאד זהיר.

תקופת עבודה קצרה

במקרים מסוימים, נוסחת השילוב הישנה מצריכה שימוש מאד זהיר.

דוגמא

פלוי, מונה בשנת 2008 למנכ"ל בשכר חודשי בסך 250,000 שקלים. לאור הצלחתו, הועלה שכרו ב-2009 ל- 500,000 שקלים תוך השלמת חוב וותק פיצויים. בסוף 2011 חזה את המשבר הצפוי, ומשלא נתקבלה דעתו, אשתו הפצירה בו לפרוש שכן הגיע כבר לגיל 60. בביטוח המנהלים שלו נצברו כ- 5,000,000 שקלים מתוכם, כ- 3,000,000 שקלים כספי תגמולים שהיו עתידיים להפוך לקצבה מוכרת בסך 15,000 שקלים. חברת "טיפ ובנו בע"מ" יעצו לו למשוך את הפטור לתקופה של 4 שנים בסך 46,600 שקלים. את יתרת הפיצויים ליעד לקצבה עד לגיל 67, את הקצבה המוכרת (זכאית לפטור מגיל 60) למשך מידית ואת יתרת

האינפלציה ועמו הולך וקטן גם אובדן הפטור.

משקלם של מענקי עבר בנוסחה

במניין המענקים הפטורים יובאו בחשבון בנוסחת השילוב מענקים שהתקבלו טרם קבלת הקצבה, במועד קבלת הקצבה ולאחר קבלת הקצבה.

במענקי העבר, ניתן לראות שהם נותרים בערכים נומינליים, הערך הבסיסי ממענק שנתקבל מוקטן לפי הריחוק ממועד קבלתו ועד למועד קבלת הקצבה.

מענקים המתקבלים 15 שנה ויותר טרם קבלת הקצבה, לא יובאו בחשבון, מענקים המתקבלים 5 - 15 שנה טרם קבלת הקצבה, יובאו בחשבון באופן חלקי ומענקים המתקבלים עד 5 שנים ויותר טרם קבלת הקצבה, יובאו בחשבון במלואם.

ריבוי מופעים למענק פטור

מה דינו של אדם שבמועד הפרישה קיבל מענק וקצבה ובמועד מאוחר יותר קיבל מענק פיצויים נוסף בשל פרישה מאותו מקום עבודה? והיה והמענק יהיה פטור, יובא בחשבון בחישוב הקטנת הפטור.

אובדן פטור מרבי - סיבוב ראשון

מקובל חשוב שלצורך חישוב אובדן פטור מרבי יש להניח שפורש מקבל קצבה בגובה תקרת הקצבה המזכה ומענק פטור שנתי בגובה תקרת הפטור.

במונחי 2011 לפי 11,650 שקלים לתקרת מענק פטור ו- 7,990 שקלים לתקרת הקצבה המזכה יתקבל

בכתבה הקודמת הסברנו מהי נוסחת השילוב. בכתבה זו נסביר מספר נושאים מהותיים בהקשר של נוסחת השילוב הישנה. תזכורת: השימוש בנוסחה מסדיר יחסי גומלין אלה ומספק שתי תשובות:

- * בכמה תקטן הקצבה הפטורה במידה ונדרש לנצל מענק פרישה פטור, להלן אובדן פטור.
- * בכמה יקטן מענק פרישה פטור במידה ונדרש לנצל את מלוא הקצבה הפטורה.

שחיקה אינפלציונית של המענק הפטור שנתקבל

השימוש בנוסחת השילוב נעשה באופן עיתי ולא פעם אחת במועד קבלת הקצבה. נשאלת השאלה איך מתעדכנים המרכיבים השונים בה? * המענק הפטור שהתקבל נותר לעולם במונחים נומינליים.

* הקצבה המזכה, מתעדכנת לפי עדכון בפועל של הקצבה המשולמת (צמודה למדד, צמודה למדד רק בעת תשלום תוספת יוקר, משתתפת ברווחים וכדומה) ולא יותר מאשר תקרת הקצבה המזכה המוצמדת למדד אחת לשנה.

יוצא אם כן שההפרש (אחד המשתתנים המופיע בנוסחת השילוב) הולך וקטן עם הזמן בתלות בשיעור